

WOJEWODA
WARMIŃSKO - MAZURSKI

R. D. Kostejewski
+ P. Nójcik - Wsniowska

Olsztyn, dnia 3 sierpnia 2022 r.

PN.4131.314.2022

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559 ze zm.) stwierdzam nieważność uchwały Nr LI/406/2022 Rady Gminy Grunwald z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie zasad udzielania i wymiaru zniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, którym powierzono stanowisko kierownicze w szkołach oraz nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Grunwald, w części dotyczącej:

- § 3 załącznika Nr 1 do uchwały,
- § 4 załącznika Nr 2 do uchwały.

UZASADNIENIE

Rada Gminy Grunwald, na sesji w dniu 30 czerwca 2022 r., powołując się na art. 42 ust. 3, ust. 6 i ust. 7 w związku z art. 91d pkt 1 ustawy Karta Nauczyciela, określiła zasady udzielania i wymiaru zniżek obowiązkowego wymiaru godzin dla nauczycieli, którym powierzono stanowisko kierownicze w szkołach oraz zwalniania ich od obowiązku realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, w załączniku Nr 1 oraz tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, nauczycieli specjalistów oraz nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy w szkole obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin, w załączniku Nr 2.

Kwestionowane przepisy załączników do uchwały, przekraczają zakres upoważnienia wynikający z przepisów ustawy Karta Nauczyciela.

W § 3 załącznika Nr 1 do uchwały, Rada Gminy upoważniła Wójta Gminy, w ramach posiadanych środków finansowych, w uzasadnionych przypadkach do zwolnienia dyrektora szkoły od obowiązku realizacji tygodniowego wymiaru godzin zajęć określonych w § 1, jeżeli organizacja szkoły lub warunki jej funkcjonowania powodują zwiększenie zadań dyrektora.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. uchwały organ stanowiący wskazał m.in. art. 42 ust. 7 ustawy Karta Nauczyciela. Stosownie do tego przepisu, organ prowadzący szkołę lub placówkę określa:

- 1) zasady rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego;

2) zasady udzielania i rozmiar obniżek, o których mowa w ust. 6, oraz przyznaje zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3;

3) tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć:

a) nauczycieli szkół niewymienionych w ust. 3, nauczycieli szkół, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1a, nauczycieli prowadzących kształcenie w formie zaocznej, nauczycieli kolegów pracowników służb społecznych, nauczycieli kształcenia na odległość, bibliotekarzy bibliotek pedagogicznych oraz zasady zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć w formie zaocznej i w kształceniu na odległość,

b) pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych, doradców zawodowych, z wyjątkiem nauczycieli zatrudnionych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, z tym że wymiar ten nie może przekraczać 22 godzin,

c) nauczycieli przedszkoli i innych placówek przedszkolnych pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie i dzieci młodsze, z tym że wymiar ten nie może przekraczać 25 godzin,

d) nauczycieli praktycznej nauki zawodu we wszystkich typach szkół i na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, z tym że wymiar ten nie może przekraczać 20 godzin.

W myśl ust. 6 art. 42 ww. ustawy, dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko kierownicze w szkole, a także nauczycielowi, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze, obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć w zależności od wielkości i typu szkoły oraz warunków pracy lub zwalnia się ich od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3.

Na mocy art. 91d pkt 1 ww. ustawy, w przypadku szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, zadania i kompetencje organu prowadzącego określone m.in. w art. 42 ust. 6 i ust. 7 wykonuje odpowiednio rada gminy, rada powiatu, sejmik województwa.

Tym samym, Rada Gminy Grunwald wprowadzając regulację w kwestionowanym § 3 załącznika Nr 1 do uchwały, przekazała kompetencję do przyznania dyrektorowi szkoły – zwolnienia od obowiązku realizacji tygodniowego wymiaru godzin zajęć, Wójtowi Gminy bez ustawowego upoważnienia. Mając na uwadze, iż w ustawie Karta Nauczyciela wyraźnie określono podmiot uprawniony do dokonania zwolnienia osób zajmujących stanowiska kierownicze od obowiązku realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz brak możliwości przekazania tej kompetencji innemu organowi gminy, za niedopuszczalne należy uznać zamieszczenie tego typu postanowień w uchwale, podejmowanej na podstawie art. 42 ust. 7 pkt 2 ustawy Karta Nauczyciela.

W tym miejscu zasadnym jest powołanie wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 2 kwietnia 2015 r., sygn. akt: IV SA/Wr 716/14, w którym Sąd wskazał, iż "W świetle przywołanych przepisów zawierających uregulowania o charakterze kompetencyjnym, kompetencja do określenia zasad udzielania i rozmiaru obniżek oraz zwolnień od obowiązku realizacji zajęć przez osoby pełniące funkcje kierownicze w szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego została z woli ustawodawcy przyznana radzie gminy, jako organowi

prowadzącemu. Zatem tylko ten organ jest uprawniony ex lege do działania w opisanym wyżej zakresie. Dodać należy, że w unormowaniach zawartych w Karcie Nauczyciela nie można doszukać się przepisów, które zawierałyby upoważnienie dla rady gminy do dalszego przekazania tej kompetencji (...). Zbieżne stanowisko zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu w wyroku z dnia 10 maja 2011 r., sygn. akt: II SA/Op 82/11, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie w wyroku z dnia 26 sierpnia 2014 r., sygn. akt: II SA/OI 733/14. Również Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 7 marca 2012 r., sygn. akt: IV SA/Wr 671/11, stwierdził: "Skoro ustawodawca upoważnił Radę do zmniejszenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć podmiotom wskazanym w art. 42 ust. 6 ustawy z 1982 r. - Karta Nauczyciela, Rada nie jest władna do przekazywania kompetencji w tym zakresie innym podmiotom, w tym organowi wykonawczemu. Odmienne działanie Rady w tym zakresie narusza normę kompetencyjną upoważniającą do podjęcia kwestionowanej uchwały oraz wskazany art. 91d pkt 1 ustawy Karta Nauczyciela".

Poza delegacją wynikającą z ww. przepisów ustawy Karta Nauczyciela pozostaje również regulacja § 4 załącznika Nr 2 do uchwały, w którym Rada Gminy postanowiła, iż odpowiedzialnym za prawidłowe ustalenie pensum dla nauczyciela, o którym mowa w § 1 i § 2 jest dyrektor szkoły zatrudniający danego nauczyciela.

Wyżej powołany przepis art. 42 ust. 7 ustawy Karta Nauczyciela określa granice kompetencji rady gminy. W granicach upoważnienia, wynikającego z tego przepisu, nie mieści się kwestia odpowiedzialności dyrektorów szkół za prawidłowe ustalenie pensum.

Obowiązek prawidłowego określenia pensum związany jest z warunkami zatrudnienia nauczyciela. Jest to prerogatywa pracodawcy, działającego w ramach obowiązujących przepisów. Stosownie do art. 68 ust. 5 pkt 1 ustawy Prawo oświatowe, dyrektor jest kierownikiem zakładu pracy dla zatrudnionych w szkole lub placówce nauczycieli i pracowników niebędących nauczycielami. Dyrektor w szczególności decyduje w sprawach zatrudniania i zwalniania nauczycieli oraz innych pracowników szkoły lub placówki. Tym samym kwestia odpowiedzialności za prawidłowe ustalenie pensum nauczyciela wynika z przepisów ustawowych.

Mając na względzie powyższe okoliczności orzeczono jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Otrzymują:

1. Przewodniczący Rady Gminy Grunwald
2. Wójt Gminy Grunwald.

Wz. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Piotr Opaczewski
II Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski